

## Sírfeliratok a Székelyföldön

Székely néprajzi gyűjteményemnek egyik legérdekesebb része a sírfeliratok. Ezek éppen mint a kapufeliratok, egészen jellemzik a székely nép felfogását és egyéniségét. Őseitől átöröklött eredetiség, a népköltészet hamisítatlan kincsesbányája, de főképp az az eredeti humor csillámlik fel bennök, mely annyira jellemzi a székely népeletet.

A székelyben sok a költői tehetség. Ha örül, ha búsul, dalban, versben szereti kifejezni szíve érzelmeit. S ha néha itt-ott döcögősek is a rímek, de van bennök sok érzés, igazság és hangulat, melyeknél fogva lelkünk rokonszenvét biztosítják a maguk részére.

Mint néprajzi gyűjtőnek gyakran van alkalmam érintkezni a székely nép versmondóival — ahogy a nép nevezi őket — és mindig öröömre szolgál tapasztalni, hogy mennyi verselő hajlam van e népben. Úgyszólván minden falunak meg van a maga házi verselője, aki kapu- és sírfeliratokat, lakodalmi és egyéb felkösztöntőket gyárt a saját emberségéből. Amellett szorgalmas munkás, kasza-kapa nem hull ki a kezéből s a téli favágást sem végezteti mással.

Mikor megkérdeztem tőlük, hogyan csinálják ezt a sok szép verset, a székely megrázta a vállát s mintha a legegyszerűbb dologról lenne szó, egykedvűen felelte:

— Hát csak úgy, instálom, az eszünkből, nem kell azt találni, magától jön, csak úgy né.

Hát adja a jó Isten édes székely népem, hogy jöjjön is az magától, ami lelkedben virágzik, mert úgyis csak ez a tied. Elhagyatva küzdesz a szegényes napi kenyérért, legalább legyen vigasztalásod a munka mellett az istenadta édes költészet, mely rosszban, bajban, keservben enyhítésül szolgál mindenha.

Itt közlök néhány sírfeliratot, melyekben én annyi költői szépet, annyi eredeti felfogást és a né

péletre  
vonatkozó tanulságos jellemzést fedeztem fel, hogy nem tartottam haszontalan munkának  
feljegyezni.

I.

*»E sírhalom szentséges ölébe*

*Farkas József teste van betéve.*

*56 évekig a világot élte.*

*Ekkor beköltözött a földnek méhébe.«*

II.

(Ikrek sírkövén)

*»Ketten jöttünk e világra,*

*Ketten mentünk föld porába.*

*Ketten várjuk mennyben a just,*

*Mit ad nekünk Krisztus Jézus. «*

III.

*»Elhervadt a virág, a legszebb korában,*

*Nincs Moldován Mari az élők sorában.*

*Elhervadt az életem virága,*

*Hagytam jó szüleim nagy szomorúságba.*

*Csak 21 évet éltem e világba,*

*És ekkor költöztem sötét föld porába! »*

IV.

(Egy gyilkosság áldozata. Történt 1903-ban, november 6-án Nyárad-Gálfalván.)

## Sírfeliratok a Székelyföldön

Írta: Harmath Lujza

2018. október 10. szerda, 00:00 - Módosítás: 2018. október 10. szerda, 04:31

---

*»Kádár János nyisd kapudat,*

*Halva hozzák szép fiadat.*

*Nagy szomorú gyászos eset,*

*Mely pénteken estve esett.*

*Kádár Albert piros vére*

*Ártatlan folyt ki a földre.*

*Ártatlan volt az én lelkem.*

*Még madárnak sem vétettem.*

*Bustya János jó barátom,*

*Ki mellett történt halálom,*

*Ki habár mellettem állott,*

## Sírfeliratok a Székelyföldön

Írta: Harmath Lujza

2018. október 10. szerda, 00:00 - Módosítás: 2018. október 10. szerda, 04:31

---

*Az mégis csak heába vót.*

*Ő meg nem oltalmazhatott,*

*Mert a gyilkos nem mutatott*

*Semmi sértő indulatot,*

*Mégis éltemtől megfosztott,*

*Szüleimnek gyászt okozott.«*

V.

(Egy öngyilkos sírkövén)

*»Ezen sírban nyugszik testem,*

*Jakab István volt a nevem,*

*21 évig éltem*

*S magamat mégse kíméltem.*

*Fegyverrel magamat gyilkoltam,*

*Szüleimet gyászba hoztam.«*

VI.

(A falu ezermestere sírkövén )

*»Itt nyugszol Molnár Pál,*

*Ki az Úrtól megáldattál.*

*Készítetted az ekéket,*

*Kenyérszerző eszközöket.*

*Betakarító szekereket,*

*A muzsikát megszerezted*

*Fiatalságot táncra rendezted,*

*S így is az Urat dicsérted.«*

VII.

*»Faragtam sírkövet,*

*Másoknak eleget.*

*Készítek most egyet*

*Magamnak, míg lehet.«*

VIII.

*»Voltam életemben gyakran boldogtalan,*

*Bolyongtam eleget itt-ott is hontalan,*

*Végül jött az óra s pihenésre hítt,*

*Erről szól e szent kereszt itt.*

*Kerekes András*

*Vándor csimpolyás*

*Várja a feltámadást.«*

IX.

(Egy házaspár sírkövén)

*»Itt Jánosi András nyugszik ezen sírba,*

*Kit Bakó Klárája kísért ide sírva,*



*Védjed óh szent kereszt porhadttetemeit,*

*Mígnem hív neje is egyesül vele itt.«*

*»Kisbabott élének eljött ím határa,*

*Férje mellé szállott ide Bakó Klára,*

*Most mindkettőt védjed oh szent kereszt,*

*Hisszük, hogy mindkettőt Jézus menybe ereszt.«*

X.

*»Légy nyugalomba csendes szelíd lélek,*

*Míglén setét sírba teutánnad térek,*

*Simon János vótam, de immán meghóttam,*

*Isten és emberrel békességben vótam.*

*Édes nőmmel éltem 37 éveket,*

*De Szokmári Anna itt hagylak tégedet,*

*Beszédim bezárom,*

*Istennek ajánlom.«*

XI.

*»Én Nagy Rozália Barta Pálné vótam,*

*Ezernyolcszáz hatba jaj hogy megis hótam.*

*Nagy Ferenc s Almási Mária szülőim,*

*Voltak hit s erkölcsben kedves nevelőim.*

*Tizenhat esztendő't élvén, nem élheték,*

*Csak 9 hónapig férjemmel leheték.*

*Eljövél, levágál, mely kegyetlen valál,*

*Éltem virágában oh kegyetlen halál.*

*Kedves apám, anyám s férjem siralomra,*

*Juttatád tetemim ezen sírhalomra.*

*Ember, aki még élsz, tanulj meg is halni,*

*Nincs itt vigasztalás, végpont: meg kell válni.«*

XII.

*»Utas! Vándor! ki békét keressz,*

*Jer pihenni, hív a szent kereszt.*

*Hallgass! szívem már nem dobog,*

*S éltem fáklyája nem lobog.*

*22 évnek tündér álma,*

*6 havi csalódás foszlánya*

*Van felírva síri fámra*

*Utas! Vándor! jöjj ki gyakran,*

*Ide, hol, e síri hant van,«*

XIII.

*»Aki mellettem jársz, olvasd írásomat,*

*Mely szomorún hagyám el az én társamat,*

*Árvaságra pedig két kis magzatomat,*

*Dénes Gergelyné Török Borbála volt a nevem,*

*Csupán 30 éveket élhettem.«*

XIV.

*» Könnyet, könnyet e hideg sírkőre,*

*Mit a fájdalom terem.*

*Szólj te kő, az ő nevének őre,*

*Kit takar e gyászos sírverem.«*

Forrás:

Magyar Földmívelő 1905. 8. évfolyam 17. szám 132-133.

## Sírfeliratok a Székelyföldön

Írta: Harmath Lujza

2018. október 10. szerda, 00:00 - Módosítás: 2018. október 10. szerda, 04:31

---

[https://library.hungaricana.hu/hu/view/MagyarFoldmuvelo\\_1905/?query=n%C3%A9p%C3%A9let&pg=131&layout=s](https://library.hungaricana.hu/hu/view/MagyarFoldmuvelo_1905/?query=n%C3%A9p%C3%A9let&pg=131&layout=s)